

Ekonomika pod prognózou, ale bez hlbokých strát

Autori: Martin Pažický, Branislav Žúdel

Druhá vlna pandémie má zatiaľ miernejší ekonomický vplyv než prvá. Spotreba domácností je nateraz stabilná a aj keď trh práce môže ešte poľaviť, jeho spomalenie nemá potenciál výraznejšie zasiahnuť ekonomiku. Ekonomika tak síce asi nedosiahne koncom roku na prognózu, no nehrozí ani rizikový scenár.

Vplyv druhej vlny pandémie na ekonomiku je výrazne nižší než vplyv prvej

- Spotreba domácností bola v októbri stabilná, čo naznačil nezmenený výber DPH v porovnaní s tretím štvrtrokom. Vyšší výber dane z príjmu fyzických osôb (medziročne o 3 %) odzrkadľoval odolný trh práce, čo potvrdili aj údaje ÚPSVaR o nezmenenej miere nezamestnanosti. Kým v prvej vlne pribudlo do evidencie približne 50 tisíc nezamestnaných, v októbri ich pribudlo zatiaľ menej ako tisíc.
- Niektoré sektory však boli viac zasiahnuté už v októbri, keď sa preferencie spotrebiteľov presunuli od obmedzených služieb k maloobchodným nákupom. Kým maloobchodné tržby mierne stúpili najmä kvôli predzásobeniu ešte pred obmedzeniami, tržby reštaurácií boli podľa ŠÚ SR o 17 % nižšie ako pred rokom (po zohľadnení rastu cien) a tržby v ubytovaní dosiahli len tretinu objemu z minulého roka. Podľa údajov z eKasy budú tržby v týchto odvetviach tmiť spotrebu domácností pravdepodobne až do konca roka, aj keď oproti aprílovému dnu sú 3 až 4 krát vyššie.

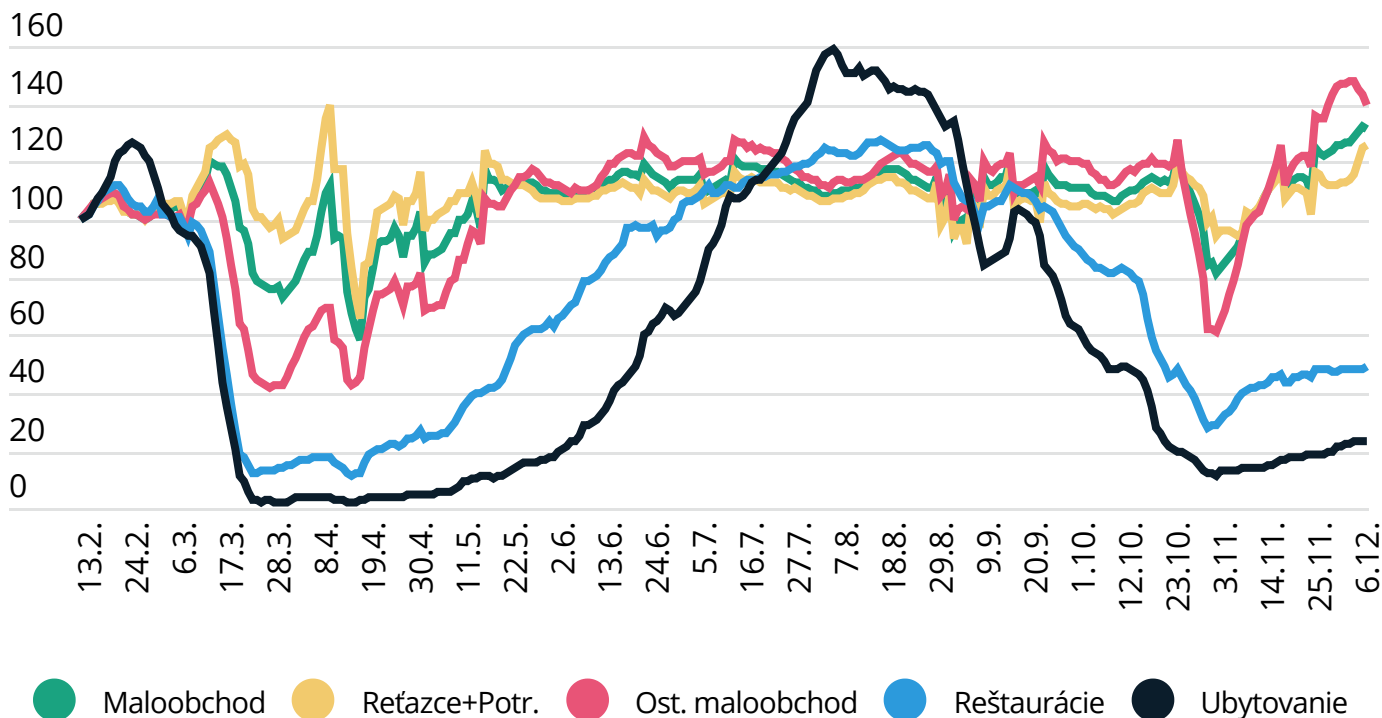

HDP v závere roka nedosiahne na prognózu, no ani sa neprepadne ako hrozilo v rizikovom scenári

- Ekonomika v poslednom štvrtroku pravdepodobne nedosiahne na septembrovú prognózu IFP, neprepadne sa však ani tak hlboko ako sme predpokladali v rizikovom scenári. Septembrová prognóza IFP neuvažovala explicitne so zavedením protipandemických opatrení, no po oživení v treťom kvartáli predpokladala výrazné zvoľňenie dynamiky v závere roka vo všetkých zložkách dopytu. Ekonomika tak mala zvoľniť dynamiku medzi kvartálmi na 1,7 %. Doterajší vývoj naznačuje, že kým zahraničný obchod bude vzpruhou, spotreba domácností môže prispieť k tvorbe HDP menej.
- Podľa údajov o poistných zmluvách v Sociálnej poisťovni sa v novembri prerušilo zotavovanie trhu práce a miera nezamestnanosti tak môže mierne stúpnuť. Tento nárast však nemá potenciál znížiť spotrebu domácností až na úroveň o 3 % nižšiu oproti minulému roku, čo hrozilo v rizikom scenári. Dôvodom je aj nižšie čerpanie PN a OČR v druhej vlne pandémie (v porovnaní s prvou vlnou), čoho následkom sú menšie výpadky v kúpnej sile domácností.

GRAFY

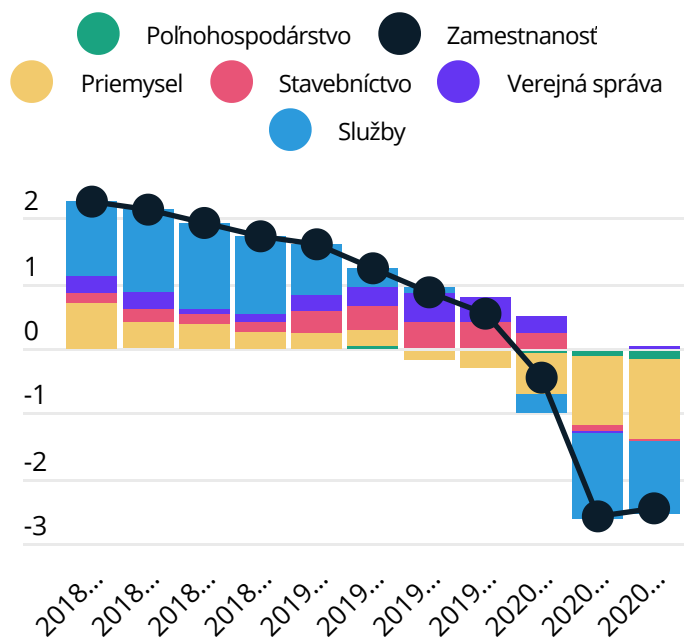
Tržby eKasa podľa sektorov, rok 2020 (index, 11.2. = 100)

[Download data](#)

Zdroj: eKasa, IFP

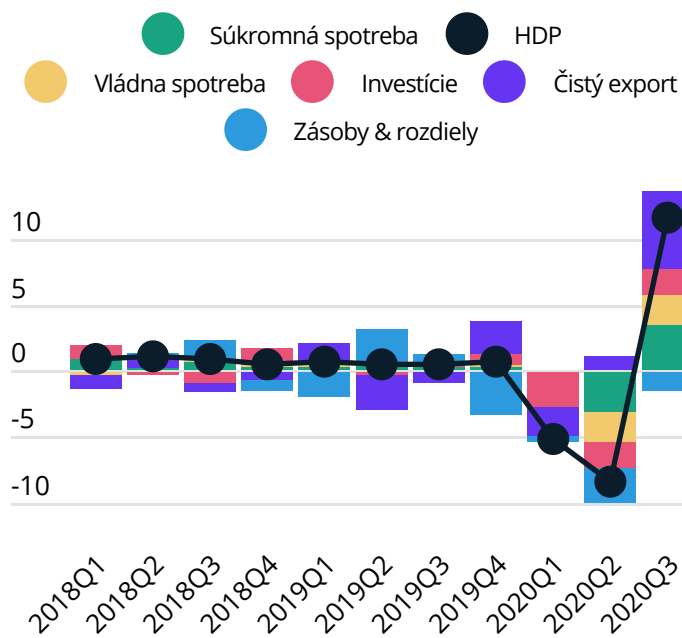
Zamestnanosť ťahajú dole služby aj priemysel (medziročne, ESA2010)

[Download data](#)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

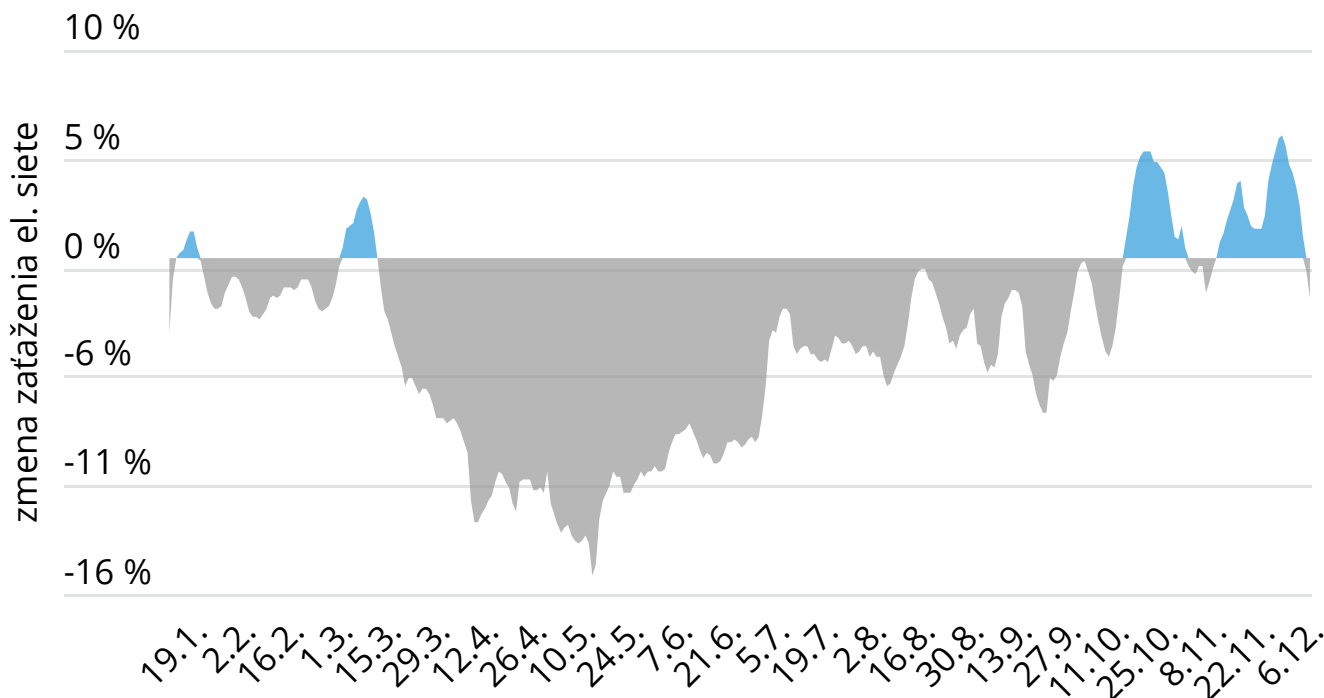
Zahraničný dopyt pomohol domácejmu rastu (medziročne v %)

[Download data](#)

Zdroj: ŠÚ SR, IFP

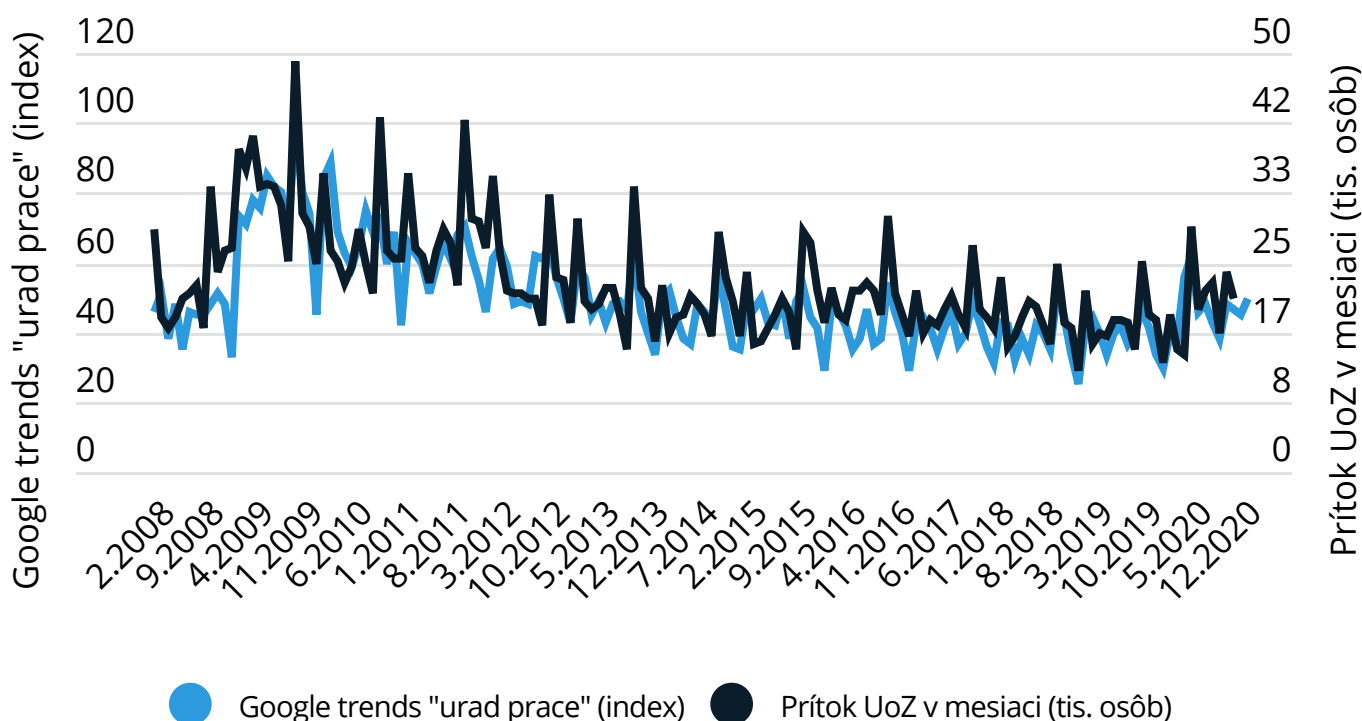
Spotreba elektriny na Slovensku v 2020 (% zmena oproti 2019)

Download data

Zdroj: dae, IFP

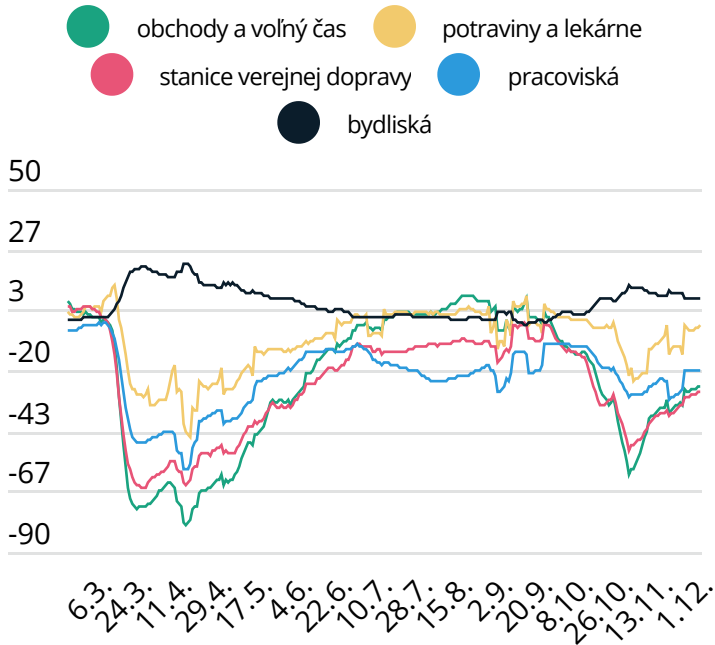
Vyhľadávanie pojmu „urad prace“ na Google a prítok do nezamestnanosti

Download data

Zdroj: Google, ÚPSVaR, IFP

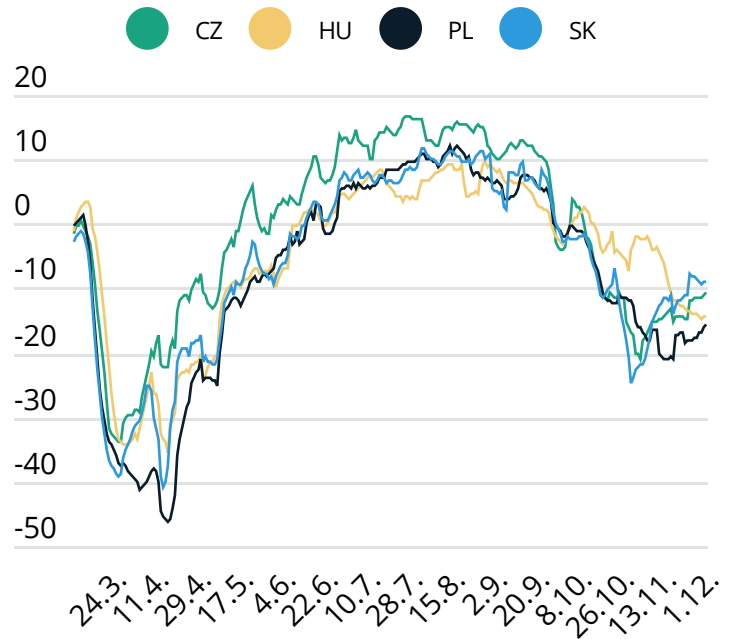
Mobilita obyvateľstva na Slovensku podľa Google v 2020 (index oproti feb.)

Download data

Zdroj: Google Mobility, IFP

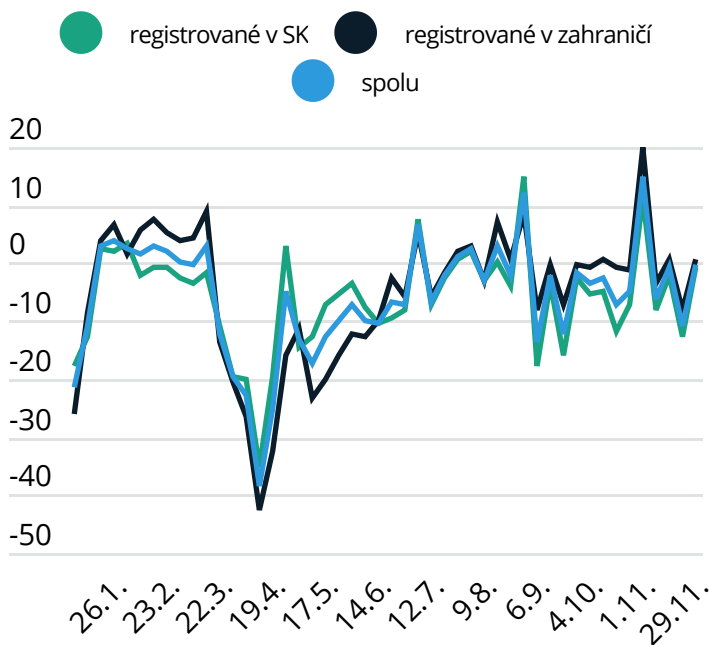
Mobilita mimo bydliska podľa FB (% zmena oproti feb., 7-dňový priemer)

Download data

Zdroj: Facebook, IFP

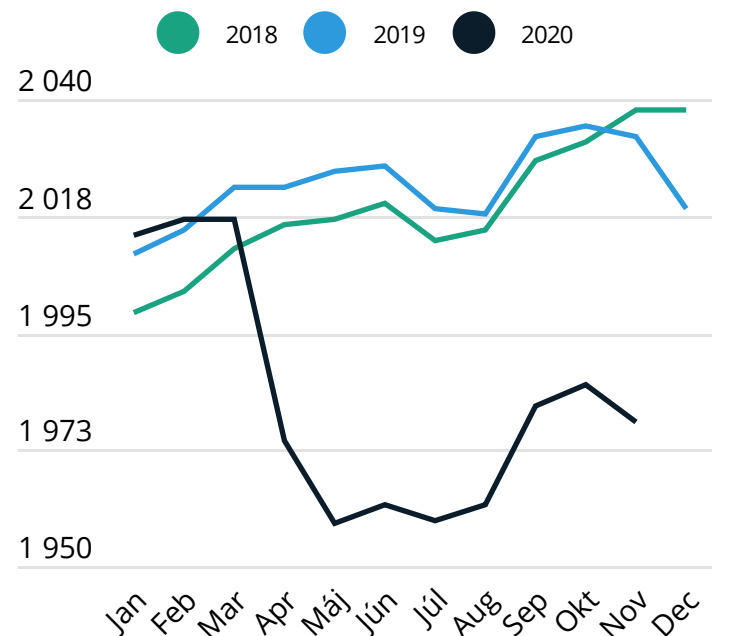
Počet najazdených km nákladnej dopravy (% zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roku)

Download data

Zdroj: Skytoll, IFP

Počet zamestnaneckých vzťahov z údajov Sociálnej poisťovne (tisíc osôb)

Download data

Zdroj: Sociálna poisťovňa, IFP

